

Agenda – Pwyllgor Diwylliant, y Gymraeg a Chyfathrebu

Lleoliad: I gael rhagor o wybodaeth cysylltwch a:
Fideogynhadledd drwy Zoom **Manon George**
Dyddiad: Dydd Iau, 25 Mehefin 2020 Clerc y Pwyllgor
Amser: 13.00 0300 200 6565
SeneddDGCh@senedd.cymru

Rhag-gyfarfod anffurfiol
(13:00 – 13:30)

1 Cyflwyniad, ymddiheuriadau, dirprwyon a datgan buddiannau

2 COVID-19: Tystiolaeth o effaith argyfwng COVID-19 ar y diwydiannau creadigol

(13:30–14:30)

(Tudalennau 1 – 25)

Sara Pepper, Cyfarwyddwr yr Economi Greadigol, Ysgol Newyddiaduraeth, y Cyfryngau a Diwylliant, Prifysgol Caerdydd

Gareth Williams, Cadeirydd, TAC

Pauline Burt, Cyfarwyddwr, Ffilm Cymru

Mark Davyd, Prif Weithredwr, Ymddiriedolaeth Lleoliadau Cerddoriaeth

Egwyl

(14:30–14:45)

3 COVID-19: Tystiolaeth o effaith argyfwng COVID-19 ar ddarlledu'r gwasanaeth cyhoeddus

(14:45– 15:45)

(Tudalennau 26 – 35)

Rhodri Talfan Davies, Cyfarwyddwr, BBC Cymru

Phil Henfrey, Pennaeth Newyddion a Rhaglenni, ITV Cymru Wales

Owen Evans, Prif Weithredwr, S4C

4 Papurau i'w nodi

4.1 Gohebiaeth â Bauer Media ynghylch gorsaf radio Swansea Sound

(Tudalennau 36 – 38)

5 Cynnig o dan Reol Sefydlog 17.42(ix) i benderfynu gwahardd y cyhoedd o weddill y cyfarfod

6 Ôl-drafodaeth breifat

(15:45 – 16:15)

Mae cyfyngiadau ar y ddogfen hon

Response to Senedd Cymru/Welsh Parliament inquiry into the Covid-19 outbreak and its impact on culture, creative industries, heritage, communications and sport.

Introduction: Ffilm Cymru Wales is a development support body for film in Wales, managing lottery funding for the sector on behalf of the Arts Council of Wales and the BFI. Please see www.filmcymruwales.com for more information.

What has been the immediate impact of Covid-19 on the sector?

Covid-19 has had and is likely to continue to have a profound impact across the creative industries. These impacts in Wales include:

- The closure of all cinemas, mixed arts venues and community providers of film screenings, as required by Welsh Government from the 20th March. This includes 13 commercial sites (such as Vue, Odeon and Cineworld) and circa 290 independent providers – including mixed arts centres such as Chapter Arts Centre, Galerie Caernarfon, The Torch in Milford Haven and Pontio in Bangor. Most staff are furloughed. No redundancies have been announced as yet.

Despite rate relief, the UK Government's Job Retention Scheme, Arts Council and Welsh Government programmes, exhibition businesses continue to experience significant losses. For example, an established independent mixed arts venue cited lost earned income (from ticket sales, room hire, food and drink) of c.£240k every month. Venues (in the Independent Cinema Office survey¹) anticipate costs increasing by up to 20% to implement safety adjustments, whilst seating capacity will be significantly reduced (ranging from 50-80% depending on venue) to maintain social distancing.

- The cancellation, postponement or reimagining of film festivals – across Wales, the rest of the UK and internationally. For example, Cannes moved to an on-line only 'virtual market' disrupting how business takes place, whilst home-grown festivals are trialing on-line delivery, as with Cardiff Animation and Iris Festival.
- Significant disruption to distribution for films that have recently completed – including Euros Lyn's *Dream Horse*, which told the story of a Valley's community who raised a race-horse, and Mad As Birds' film *Six Minutes to Midnight* with Eddie Izzard and Judi Dench. New releases have to be planned in an environment where distributors – who are also investors – are mindful of reduced cinema capacity and uncertain public confidence once venues re-open. This shock to market confidence is likely to have longer-term implications, where we might expect to see distributors less willing to pre-buy films or offering reduced amounts, which will make financing future films more

¹ ICO Survey 2020 https://s3-eu-west-1.amazonaws.com/ico-assets-live/wp-content/uploads/2020/05/21164613/ICO_COVID-19_Reopening-Cinemas-The-Independent-Way.pdf

challenging. For some smaller budget films there will be less opportunity to have a theatrical release at-all. This has financial implications as acquisition prices for independent films on digital platforms and through broadcasters tend to be far lower than prices paid when those distributors are investors in the production.

- Significantly reduced film production. Whilst broadcasters have done a fantastic job in continuing to provide journalistic content and some scaled-back 'lock-down' productions, it has been practically impossible for most film productions and high-end TV to progress in the current climate. The only Ffilm Cymru production currently progressing is an animated feature, where remote working is possible, which happens to be a European co-production with Ireland and Belgium. Otherwise, Covid-19 has seen twelve Ffilm Cymru co-funded feature films and two short films interrupted.
- Freelancers, service and facility companies are at risk. Many are not able to access support mechanisms. There are deep and significant implications the longer this situation progresses, as reflected in Oxford Economics' report commissioned by the Creative Industries Federation, in which **Wales is projected to lose 26% (15,000) of its creative jobs and see a 10% (£100 million) drop in creative industries GVA.**²

At UK-wide level the Oxford Economics report cited a predicted loss of £74 billion in revenue and 400,000 jobs this year across the creative sector, including £36 billion in revenue (-57%) and 102,000 (-42%) of jobs attributed to film, tv, video, radio and photography and £827 million (-58%) loss of revenue for postproduction and vfx.

- Increase in development – whilst filmmakers are unable to proceed with productions they are focusing, where they can, in (re)developing material. As with many sector financiers we have redeployed or accelerated the availability of development funds – at project, personal and company level - and have seen an uptake in demand.
- Reimagining skills and training pivoting provision on-line where possible with some benefits in terms of increased geographical reach, frequency of available sessions and numbers of attendees. This comes with the caveat that this delivery doesn't suit all circumstances and can limit socially inclusive access.
- Independent film education practitioners are experiencing financial difficulties, whilst unable to deliver their programmes in partnership with exhibitors, community venues or schools, which have been closed from the 20th March, except for key worker provision. Around a third of the applicants to our Emergency Relief Fund were workers in this field.
- Significantly reduced lottery funding. Camelot reported a reduction of income from £150m per week (end of Feb 2020) to £116m per week by the end of the end of March³.

² The Oxford Economics report, *The Projected Economic Impact of Covid-19 on the UK Creative Industries* see <https://bit.ly/2AF1Bcu> was commissioned by the Creative Industries Federation

³ Camelot Reporting for March 2020: www.camelotgroup.co.uk/assets/Uploads/Camelot-Sales-March-2021.pdf

Camelot state that the £36m (24%) *per week* drop is “primarily driven by Covid-19” with retail purchases significantly impacted by the reduction of in-store shoppers and shops moving to paperless transactions. This is extremely concerning when taking into account that to-date, the National Lottery has raised over £41 billion for Good Causes, including the arts and film, supporting 565,000 individual awards across the UK – the equivalent of more than 200 lottery grants in every UK postcode district⁴. The fall in lottery income is therefore something we should all be concerned about and make every effort to reverse as retail recovers.

How and when businesses within the creative industries think they will be in a position to resume work

Exhibition: Whilst larger commercial operators have indicated opening from July, subject to Government regulations, none of the (27) venues that we fund anticipate opening before October when we can expect to see a phased return. 41% of respondents to the ICO survey do not expect to be able to re-open until social distancing measures ease. Once open, exhibitors are concerned about public attitudes to returning to cinema.

UK-wide safety protocols for exhibitors are in the process of being agreed with UK Government, having been signed off by Public Health England (PHE) and the Health and Safety Executive (HSE). Welsh Government and exhibitors have been consulted and it is expected that they will be published shortly.

Drive-in cinema protocols have been published and we are in discussion with exhibitors who are interested in exploring this. Similarly, we anticipate that some may consider out-door cinema offerings. These may feature earlier than the October venue offerings.

Production: Covid-19 safety protocols were published for film and high-end tv⁵ on the 1st June and free on-line training will be provided by sector skills’ council, Screen Skills, from the end of June. All individuals who go on set will be required to undertake training.

These detailed protocols are anticipated to increase production budgets by an average of 15% and will require significant adaptation in what and how productions proceed, including productions either raising additional funds to cover those costs, or more likely, reconceiving how they approach production to reduce costs where they can – this might, for example, include reducing crew sizes, shoot durations and/or creatively revisiting the script. Productions will be required to have a suitably experienced Covid-19 supervisor who has the authority to do whatever is required to ensure safety compliance, including shutting down a production if necessary. The protocols cover all aspects from travel to catering, waste disposal to the use of and cleaning of equipment.

⁴ The National Lottery: Life Changing <https://www.national-lottery.co.uk/life-changing/where-the-money-goes>

⁵ British Film Commission - Working Safely During COVID-19 in Film and High-end TV Drama Production guidelines <https://bit.ly/3fCJ5Pq>

We might expect to see some limited film production work start to take place, potentially from August/September, including films that were in production when lock-down happened who may be able to access the BFI's Continuation Fund⁶. However, in such a challenging environment where some films are just not feasible others are postponing shoots until next year.

A significant impediment to productions re-starting is the insurance exemptions for Covid-19 related losses. Unless and until such time that that challenge is overcome **it will not be possible** for most mid-level productions – that is films or high-end TV that are multi-party financed, with budgets above c.£1.5m – to resume. This is because the risk of loss will be too significant for production companies, financiers and distributors to accept. The exceptions to this may be some animation production where remote working allows productions to continue and studio/streamer financed productions, who effectively 'self-insure', albeit that they will be cautious and controlled in their approach. This issue is likely to require Treasury level intervention and to that end discussions are taking place – spearheaded by the producers' body PACT and the BFI – around the potential for a production finance guarantee.

Clearly, the longer the delay in productions resuming – the harder the prospects for the many freelancers, service and facilities companies that work on those productions. This is reflected in the Oxford Economics projections and is exacerbated by the fact that many individuals are ineligible for current UK and Welsh Government support measures.

How effectively has the support provided by the Welsh Government, the UK Government and arms-length bodies addressed the sector's needs?

In our experience, Welsh, UK Government and arms-length bodies – including the Arts Council of Wales, the BFI and ourselves as lottery delegates have all acted remarkably quickly, flexibly and collaboratively to redeploy funds and to get money out into the sector. However, the recovery phase will see sectors working at different paces and there will be a need to have a more nuanced approach to continuing and adapting support, including addressing gaps in provision, if we are to avoid deep and long-term damage.

UK Government:

Despite the Job Retention Scheme and Self-employment Support Scheme, for many workers and freelancers working behind-the-scenes in film, TV and film festivals, The Film and TV Charity has been their only source of financial support. They distributed one-off grants totaling £3m (offering between £500 and £2,500 per person) with 4% of funds going to applicants from Wales. That funding came from Netflix (£1m), the BFI, BBC Content (£500k), BBC Studios, Sky, Warner Media and private donations. The total ask – back in April - exceeded available funding by £2m.⁷

⁶ BFI Continuation Fund - <https://www.bfi.org.uk/supporting-uk-film/bfi-covid-19-production-continuation-fund>

⁷ <https://filmtvcharity.org.uk/news-event/urgent-appeal-to-re-open-covid-19-relief-fund/>

According to the Film and TV Charity's survey⁸:

- 93% of industry freelancers were not working due to the crisis;
- 74% did not expect to receive any support as they were ineligible for UK Government's Self-employment Income Support Scheme or have not be furloughed under the Job Retention Scheme.
- 74% of respondents were very or extremely worried about their income in coming months.
- 45% were worried about meeting basic living costs (food, medicine, accommodation).

Given the scale of the creative industries, these are issues that can only be effectively resolved at Treasury level.

The Bounce Back loan scheme has been welcomed as being more applicable to creative sector companies – albeit that it is a loan and is capped at 25% of turnover, when production companies tend to have limited turnover as each production is run through a Special Purpose Vehicle/limited company to limit liabilities and assets to the production's financiers.

Welsh Government:

We understand that Welsh Government's Resilience Fund has benefitted around 360 creative businesses across Wales in the first round. This is very welcome, as is the adaptation in the current round that enables non-VAT registered businesses to apply.

We also welcomed Creative Wales swift moves to establish sector stakeholder groups and to establish emergency development funding for TV, Digital and Music.

Other support has been provided by the broadcasters, who each offered rapid commissioning/development support and Clwstwr, who put out an R&D call.

Ffilm Cymru

At a policy level we have regularly participated in Creative Wales' and the BFI's various 'task-forces' across production, skills, distribution and exhibition to share data, co-ordinate support and develop Covid-19 guidelines. Recognising our relatively small financial resources, we have targeted our interventions where there have been gaps and where our level of investment can make a difference. Support includes fast-tracking payments on pre-existing awards; sharing sector learning – such as case studies of taking festivals on-line; facilitating networks and on-line training and **accelerating, repurposing or redesigning up to £700k** of in-year funding to support Covid-19 related needs, providing:

⁸ Film and TV Charity survey findings: <https://filmtvcharity.org.uk/news-event/covid-19-relief-fund-launches/>

- Emergency Relief Funding for writers, directors, producers and film education practitioners in financial need, who could apply for up to £1,500, which has supported 39 individuals to-date.
- Development funding for production teams. We received 24 applications to our April call with a total financial ask of £450K and having since introduced a rolling deadline. We expect to invest £200k by the end of September.
- Funding for individual applicant writers, directors or producers to further their continued professional development (up to £6k per applicant) or film project (up to £10k) in its early stages. 22 applications received in the first quarter (double what we'd usually see), with a total ask of over £155k.
- £170k of exhibitor funding that can be applied as needed – including for core operational, marketing and re-start costs. Designed to complement the BFI's Film Audience Network funding offered in May.
- Small innovation grants for film education practitioners – as they test new ways of working, in advance of project funding.

Anticipating a shortage of supervisor level Covid-19 safety advisors we are additionally offering:

- Non-repayable grants to cover the costs of training five individuals to take the National Certificate of Occupational Health & Safety. Currently there are only 8 safety professionals registered on Wales Screen and Screen Alliance Wales' production database. Covid-19 supervisors will be required on all productions to comply with published safety protocols.

And to nudge financial benefits out to freelance crew and service providers where we can:

- Flexible company level interest free loans for Welsh production companies that have film, tv or animated projects that are viable to progress to production within the next 6-months. This is intended to leverage our financing and facilitate employment. The loan (of up to £40k) can be applied to company needs, but should include fees for freelancers and a trainee, demonstrating inclusive hiring.

Effectively we have re-designed the year's funding operation, whilst retaining sufficient funds to co-fund production later in the year. Production activity sees the greatest leverage of our investment – enabling significant co-financing (on average £9 for every £1 we invest) to be cashflowed, supporting jobs and services. We will be keeping a watching brief on this however, and consider any further need to redeploy funds, particularly if the on-going defects in insurance and relief needs continue.

What will the likely long-term impacts of Covid-19 be on the sector, and what support is needed to deal with those?

As detailed above (in the assessment of immediate impact) there are already indicators of a potentially significant contraction of the workforce and the businesses that serve this sector. To avoid this, financial support is needed that can be accessed by freelancers, sole traders and

micro-companies that addresses current gaps and provides repeat provision where necessary, at sufficient levels to cover the longer period that will be needed for this sector to recover.

Aligned with this, there is a need to work with UK Government to provide a financial mechanism to address Covid-19 related insurance exclusions that are currently preventing many productions from proceeding. Proposals are in with Treasury, but the importance of these being adopted cannot be over emphasized.

Whilst so much attention is turned to immediate relief there is a significant risk that unintended consequences will result. For example, the diversion of funds previously earmarked for training and skills could impair our collective ability to support workers in advancing transferable skills that help individuals to be more adaptable and to fully exploit their intellectual property. We are lacking resource to develop new entrants at a time where we look likely to lose sector capacity.

There is a real and present danger that the creative sector will become even less representative of the diversity of our population, particularly in relation to race and ethnicity, people living with disabilities and people who experience socio-economic disadvantage. We need to double-down on policy and investment that enables social inclusion and fair employment for all, from new entrants who need access to training, placements and support networks, to opportunities at the highest level to establish and grow businesses and new ways of working.

What lessons can be learnt from how the Welsh Government, the UK Government, arms-length bodies and the sector have dealt with Covid-19?

It has been a positive experience to see how quickly, collaboratively and transparently support bodies – from Government to arms-length and the private sector – have been able to adapt and act when they've needed to. Whilst we suspect that that speed is not sustainable over prolonged periods, as it has potential costs in mental-health and team capacity, it would be valuable to reflect and consider how this more agile way of working could continue.

Speed has required 'blunt instruments' to be put in place as initial measures. They have been vital for many – but an ill-fit or useless for others. We need to consider how to continue to adapt measures and address gaps, which will necessarily need a more nuanced and sector specific response. Enough resource needs to be set aside for this and planning that takes us into the medium and longer term. As yet, relatively little thought seems to have gone into how the impact of Covid-19 has more fundamentally shaken long-standing sector business models and the longer-term consequences of that. We are a long way from recovery and we need to consider what we want in the 'new norm' – including social inclusion and fair work.

How might the sector evolve after Covid-19, and how can the Welsh Government support such innovation to deal with future challenges?

It's hard to imagine 'after Covid-19', when it seems that we will be managing 'with Covid-19' for the foreseeable future. However, as we continue to innovate, it will be vital to design for the future, now, rather than striving for a poor facsimile of what has gone before.

We'd suggest that there is more work to be done to:

1. Reassess and strengthen the resilience of our sector, including exploring new business models that safeguards all types of workers – from freelancers and sole traders, to trainees and company directors. How can we be greater than the sum of our parts?
2. Incentivise environmentally responsible innovation in the creative sector – including new partnerships between creative/digital companies and utility, transport and waste management corporates. This has been an under-developed area for the creative sector, possibly as a result of the pre-dominance of micro and small companies. Many of us have seen environmental benefits to lock-down and different ways of working – now would be a good time to extend that way of thinking.
3. Double-down on diversity and inclusion. Enact the principle of 'nothing about us, without us' to ensure that people who are under-represented in our sector(s) have full access to design and lead the change they want to see.

18.6.2020

Eitem 3

BBC Cymru Wales

Pwyllgor Diwylliant, yr Iaith Gymraeg a Chyfathrebu

Ymchwiliad i effaith COVID-19 ar y diwydiant creadigol

Mehefin 2020

Cefnogaeth i'r sector cynhyrchu annibynnol

Ar 6 Ebrill, cyhoeddodd BBC Cymru Wales becyn cymorth arbennig i gynorthwyo cwmnïau cynhyrchu annibynnol yng Nghymru sy'n gweithio gyda'r darlledwr yn ystod yr argyfwng Coronafeirws. Gyda'r bwriad o gefnogi'r sector yn ystod yr argyfwng Coronafeirws presennol, mae'n cyd-fynd â chynlluniau a gyflwynwyd gan deledu rhwydwaith y BBC i gefnogi cynhyrchwyr annibynnol ledled y DU.

Mae'r pecyn yn cynnwys:

- Rownd gomisiynu newydd BBC Cymru yn edrych ar raglenni teledu a radio sy'n adlewyrchu bywyd yn ystod yr argyfwng presennol a thu hwnt
- Dyblu Cronfa'r BBC i Gwmnïau Annibynnol Bach (o £1m i £2m) – sy'n cael ei reoli gan BBC Content – i gefnogi cwmnïau annibynnol llai ar draws y DU, sydd yn y sefyllfa fwyaf bregus ar hyn o bryd. Bydd comisiynwyr teledu BBC Cymru a Rhwydwaith y BBC yn cydweithio i nodi cwmnïau addas
- Cronfa un-tro BBC Cymru i gyflymu prosiectau datblygu teledu fel drama a chomedi gan gadw golwg ar amserlenni'r dyfodol y tu hwnt i 2020
- Cronfa ddatblygu radio i gefnogi syniadau newydd am raglenni ar draws Radio Cymru a Radio Wales sy'n gallu cael eu cynhyrchu'n gyflym i'w darlledu yn ystod y misoedd nesa
- Cyfleoedd comisiynu ffurf-fer newydd ar blatfformau cyfryngau cymdeithasol BBC Cymru gyda'r bwriad o addysgu a difyrru cynulleidfaoedd – yn enwedig y rheini o dan 45 oed
- Mwy o fuddsoddiad yng nghynnwys archif BBC Cymru ar BBC iPlayer drwy brynu rhaglenni gan bartneriaid o fewn y sector. Y bwriad yw cyflwyno archif sylweddol o gynnwys Cymreig gwych ar BBC iPlayer yn ystod yr wythnosau a'r misoedd nesa
- Ymrwymiad gan BBC Cymru a theledu rhwydwaith i weithio'n agos gyda chwmnïau cynhyrchu ar brosiectau cyfredol yr amharwyd arnynt, er mwyn dod o hyd i atebion cefnogol lle bo'n bosib. Bydd hyn yn cynnwys bod yn hyblyg o ran cyflenwi rhaglenni, ac amrywio'r llif arian lle bo'n briodol fesul teitl.

Mae BBC Cymru hefyd yn gweithio mewn partneriaeth ag uned Cymru Greadigol o fewn Llywodraeth Cymru i ganfod cyfleoedd ar gyfer cydweithio tra'n cefnogi'r sector ehangach.

Yn dilyn yr alwad am gomisiynau ar gyfer teledu, radio ac ac-lein, cyhoeddwyd y byddai cwmnïau cynhyrchu annibynnol yn cynhyrchu dros 30 o raglenni newydd ar gyfer BBC One Wales, BBC Radio Cymru a BBC Radio Wales i'w darlledu cyn diwedd Medi. Maen nhw'n cynnwys:

- Ar BBC One Wales, mae Carol Vorderman yn cyflwyno sioe newydd sbon bob nos lau ar BBC One Wales am 7.30pm. Mae llu o westeion yn ymuno â Carol ar *The Great Indoors* gan ddod â'r straeon gorau o Gymru i godi calon. Mae'r cynhyrchiad – am y tro cyntaf i BBC Cymru – yn gydweithrediad rhwng amrywiaeth o gwmnïau cynhyrchu annibynnol, gan gynnwys BBC Studios, Boom Cymru, Marmalade TV, One Tribe, Hall Of Mirrors, Darlun a Yeti.

- Comisiynwyd rhaglen arbennig iawn, gan graffu ar Ysbyty Brenhinol Gwent a staff yr Uned Gofal Dwys yn *Critical: Coronavirus in Intensive Care*. Dyma raglen ddogfen bwerus a gynhyrchwyd gan Folk Films a'i ffilmio'n gyfan gwbl gan staff y GIG ar ffonau symudol a chamerau bach, gan roi cipolwg prin i wylwyr o'r Uned Gofal Dwys.
- Bydd y gyfres gomedi deledu lwyddiannus, *Tourist Trap* yn troi at y tonfeddi am rifyn arbennig, *Tourist Trap: The Stay at Home Radio Special* ar 22 Mehefin ar BBC Radio Wales. Yn ymuno â Sally Phillips fydd y digrifwyr Elis James, Mike Bubbins, Tudur Owen a Sarah Breese, wrth i'r asiantaeth dwristiaeth anobeithiol wynebu'r her o stopio twristiaid rhag ymweld â Chymru. (Cynhyrchwyd gan The Comedy Unit)
- Roedd rhaglen arbennig ar gyfer Wythnos Ymwybyddiaeth Iechyd Meddwl, *The Mind Shed*, ar BBC Radio Wales yn bwrw golwg ar sut mae ymbellhau cymdeithasol ac hunanynysu yn effeithio ar ein hiechyd meddwl, gyda dynion, yn enwedig mewn perygl. (Cynhyrchwyd gan One Tribe)
- Ar BBC Radio Cymru, mae Dylan Ebenezer yn cyflwyno sioe banel newydd, *Ynys yr Hunan-Ynyswyr*, wrth iddo wahodd dau westai i gystadlu am y moethusrwydd o gael aros ar yr ynys gydag e, yn seiliedig ar eu dewis o lyfrau, cerddoriaeth a ffilmiau. (Cynhyrchwyd gan Rondo Media)
- Am am y tro cyntaf ar Radio Cymru, mae Jon Gower yn gwahodd gwrandawyr i gyflwyno eu syniadau i greu nofel dorfol ddyddiol yn arddull opera sebon, bob dydd ar raglen *Aled Hughes*. (Cynhyrchwyd gan Gwmni Unigryw)
- Lanswyd Bitesize Daily/Bitesize Dyddiol gan BBC Bitesize sy'n cynnwys nifer sylweddol o eitemau wedi eu comisiynu gan y sector annibynnol.

Cefnogi'r diwydiannau creadigol ehangach

Ers cyflwyno'r cyfyngiadau symud, cyflwynwyd y partneriaethau a'r mentrau canlynol:

- Mae BBC Cymru a BBC Arts yn bartneriaid darlledu ar gyfer menter rwydwaith National Theatre Wales – rhaglen ddigidol newydd o gyfleoedd i wneuthurwyr theatr, wedi'i gyflwyno mewn partneriaeth â dau o sefydliadau theatr amlycaf Cymru, Theatr Genedlaethol Cymru a Theatr y Sherman– a'i datblygu mewn ymateb i effaith cyfyngiadau symud COVID-19.
- Mae BBC Radio Cymru a BBC Cymru Fyw yn gweithio mewn partneriaeth â Theatr Genedlaethol Cymru ar Creu Ar-Lein, rhaglen sy'n dod â detholiad o ddramâu byrion i blatfformau digidol.
- Roedd y bartneriaeth rhwng BBC Radio Wales a Gŵyl Gomedi Machynlleth yn golygu bod yr ŵyl – a ganslwyd oherwydd yr argyfwng presennol – yn gallu parhau ar y radio gydag amrywiaeth o raglenni yn ystod penwythnos cyntaf mis Mai.
- Cyhoeddodd yr Urdd fath newydd o Eisteddfod – Eisteddfod T – yn sgil canslo'r ŵyl ieuencid eleni yn Sir Ddinbych. Cafodd yr Eisteddfod wahanol hon ei darlledu ar BBC Radio Cymru.

- Yn yr un modd, rydym yn gweithio gyda'r Eisteddfod Genedlaethol i ddod â Gŵyl AmGen i BBC Radio Cymru a BBC Cymru Fyw am benwythnos hir o ddathlu o 30 Gorffennaf.
- Mae Horizons/Gorwelion – y prosiect cerddorol sy'n cael ei ariannu gan Gyngor Celfyddydau Cymru a BBC Cymru - wedi bod yn cefnogi cerddorion ledled y wlad drwy ffrydio cerddoriaeth fyw o gartrefi'r cerddorion i gynulleidfaoedd ar blatfformau cyfryngau cymdeithasol. Dim ond oherwydd cysylltiadau presennol y prosiect â'r diwydiant y bu'r fenter yn bosib.
- Cerddorfa a Chorws Cenedlaethol Cymreig y BBC – er nad yw'r gerddorfa na'r corws yn llenwi neuaddau cyngerdd ar hyn o bryd, mae'r chwaraewyr a'r staff wedi bod yn creu cynnwys digidol apelgar, dyrchafol ac unigryw i ddiddanu cynulleidfaoedd yn ystod y cyfnod heriol hwn. Mae aelodau'r gerddorfa yn cymryd rhan mewn mentrau addysg ar-lein a digwyddiadau cerddorol digidol a chyfresi fideo hwyllog. I ddathlu Arwyr Cymru bu iddynt gydweithio – o'u cartrefi – gyda'r bariton-bas Bryn Terfel i berfformio fersiwn ddigidol newydd o Gwŷr Harlech ar BBC Radio Cymru a BBC Radio Wales.

Ymateb S4C i ymchwiliad Pwyllgor Diwylliant, Y Gymraeg a Chyfathrebu i'r achosion o COVID-19 ac effaith y feirws ar ddiwylliant, y diwydiannau creadigol, treftadaeth, cyfathrebu a chwaraeon

Cefndir: S4C a Covid-19

Un peth sydd wedi dod i'r amlwg yn ystod y cyfnod cloi yw bod rôl S4C fel darparwr cyfryngau gwasanaeth cyhoeddus Cymraeg (PSM) yn bwysicach nag erioed.

Cyn gynted ag y daeth yn amlwg efallai y byddai'n rhaid i'r DU ddechrau symid i cyfnod cloi, rhoddwyd cynlluniau ar waith i sicrhau y gallai gwasanaethau a chynnwys S4C barhau i hysbysu a difyrru'r gynulleidfa ond hefyd i'w cefnogi. Roedd sicrhau y gallai darlledu barhau yn flaenoriaeth allweddol. Gyda staff yn gweithio o dri lleoliad yn barod, roedd S4C eisoes yn gyfarwydd â gweithio ar-lein, hyblyg. Cyn i'r cyfnod cloi gychwyn, anogwyd staff a allai weithio o gartref i wneud hynny a rhoddwyd mesurau ar waith i sicrhau y gallai cydweithwyr ar yr ochr ddarlledu weithio'n ddiogel o ganolfan ddarlledu S4C ym Mharc Tŷ Glas. Bu timau cynnwys a busnes S4C mewn cysylltiad agos â'r sector i weld sut y gellid parhau i gyflenwi rhaglenni a chynnwys yn ddiogel.

O fewn dyddiau i gloi, lansiodd S4C ymgyrch '**Yma i Chi.**' Cafodd yr amserlen rhaglenni ei haddasu a'i newid a chyflwynwyd sianel pop-up arbennig ar S4C Clic. Cynhaliodd y prif weithredwr a'r cyfarwyddwr cynnwys eu sesiwn Facebook Live gyntaf erioed ac yn dilyn adborth gan y gynulleidfa, fe wnaeth S4C newidiadau pellach i'r amserlen gan gynnwys darlledu briff dyddiol Llywodraeth Cymru yn fyw a chyflwyno rhaglen gwasanaeth capel newydd ar fore Sul. Rydym hefyd wedi darlledu cyhoeddiadau allweddol Llywodraeth y DU gyda chynnwys atodol i alluogi'r gynulleidfa i ddeall y penderfyniadau sy'n effeithio arnynt.

Lansiwyd **Ysgol Cyw** i gefnogi dysgu yn y cartref, ac mae bocses a chynnwys archif wedi eu darparu. Ers y cyfnod cloi, mae nifer gwylwyr teledu plant ar gyfartaledd S4C wedi codi 182%, a chyda llawer o blant mewn addysg cyfrwng Cymraeg yn dod o gartrefi lle nad yw'r iaith yn cael ei siarad, mae gan y gwasanaeth rôl hanfodol.

Yn ystod y cyfnod, mae S4C wedi cyflogi dau newyddiadurwr digidol i gyflwyno newyddion Cymraeg yn uniongyrchol i'r gwylwyr, a thrwy wefannau cyfryngau cymdeithasol newyddion S4C newydd, mae S4C wedi bod wrth y llyw wrth gyflwyno newyddion coronafeirws yn y Gymraeg. Mae'r ffigurau gwyllo cyffredinol ychydig yn uwch ar gyfer y cyfnod sy'n dangos bod S4C yn adnodd y gellir ymddiried ynddo ac yn ei werthfawrogi – mae ein cynulleidfa oedd newyddion wedi cynyddu 40% ers y cyfnod cloi er enghraifft. Cafodd **Hansh**, brand ar-lein S4C, ei fis gorau erioed o ran sesiynau gwyllo ar y cyfryngau cymdeithasol ym mis Ebrill 2020. Mae ymgysylltu drwy'r cyfryngau cymdeithasol hefyd wedi cynyddu'n sylweddol gyda chynnydd o 200% mewn gwyllo cynnwys S4C ar Facebook ym mis Ebrill 2020 o'i gymharu ag Ebrill 2019. Ac mae adborth cynulleidfa oedd wedi bod yn gadarnhaol gyda chynnydd o 10% yn nifer y bobl sy'n rhoi cysylltu i roi adborth cadarnhaol ar gynnwys S4C.

Heriau ac effeithiau Covid-19 ar S4C a'r sector sgrîn yng Nghymru

Er hyn, **bu effaith sylweddol ar amserlen S4C a'r sector ehangach yng Nghymru.** Mae newyddiadurwr a darlledwyr sy'n darparu gwasanaeth darlledu cyhoeddus wedi'u cynnwys yn y categorï "gwasanaethau cyhoeddus allweddol". Fodd bynnag, am resymau

amlwg, mae mwyafrif cynyrchiadau S4C wedi gorfod rhoi'r gorau i ffilmio, ac fel pob PSM, mae'n rhaid i ni addasu ar gyfer sefyllfa sy'n datblygu. Mae sioeau cylchgrawn fel ein rhaglenni blaenllaw **Prynhawn Da** a **Heno** yn parhau i ddarparu sioeau dyddiol yn ystod yr wythnos o dan y rheolau ymbellhau corfforol presennol. Mae rhywfaint o gynnwys fel ein cyfres newid ffordd o fyw, **Ffit Cymru**, sioe adloniant ffeithiol **Priodas Pum Mil Dan Glo**, **Eisteddfod T**, a **Cyswllt (mewn Covid)** y ddrama gyntaf a gynhyrchwyd yn y DU yn ystod y cyfnod cloi eisoes wedi'i ffilmio a'i darlledu, ac mae peth cynnwys plant ac ambell raglen rig sefydlog (*fixed rig*) hefyd wedi eu darlledu.

Mae'r rhan fwyaf o ddramâu, chwaraeon, digwyddiadau byw, adloniant, operâu sebon a chynyrchiadau ffeithiol wedi cael eu canslo neu eu gohirio. Mae hyn yn cael effaith nid yn unig ar ein hamserlenni presennol, ond ar y rhai tymor canolig a'r hirdymor hefyd: byddai cynnwys a oedd i fod i orffen ffilmio ym mis Ebrill wedi cael ei ddarlledu o Hydref 2020 ymlaen. Mae hefyd yn effeithio ar ein cwmnïau cynhyrchu annibynnol a'r gweithlu llawrydd y maent yn dibynnu arno. **Pan fydd y sector yn gallu dychwelyd i'r gwaith, bydd y costau cynhyrchu yn debygol o fod yn uwch nag yr oeddent cyn cloi i gydymffurfio â'r rheolau ymbellhau ffisegol parhaus. Gallem hefyd weld costau cynhyrchu uwch wrth i gynyrchiadau newydd gystadlu i gyflogi'r gronfa gymharol fechan o weithwyr llawrydd sydd yng Nghymru.**

Er y newidiadau amserlennu i leihau nifer y penodau wythnosol a ddarlledir, mae S4C fel PSMs eraill yn wynebu her cynnwys opera sebon yn rhedeg allan dros yr wythnosau nesaf. Bydd y bennod olaf o **Pobol y Cwm** a ffilmwyd cyn y cloi yn cael ei darlledu ar 18.6.20. Oherwydd ei lefel uchel o boblogrwydd, bydd diflaniad cynnwys opera sebon Gymraeg yn siom enfawr i gynulleidfa oedd a bydd yn cael effaith andwyol ar berfformiad y sianel.

Mae darllediadau S4C o ddigwyddiadau cenedlaethol allweddol fel Eisteddfod yr Urdd, y Sioe Frenhinol, ac eisteddfodau Llangollen a'r genedlaethol, **yn rhan bwysig o'n hamserlen, yn enwedig dros fisoedd yr haf. Mae'r holl ddigwyddiadau hyn wedi'u canslo am 2020. Bydd hyn yn cael effaith economaidd sylweddol ar y sefydliadau sy'n eu cynnal ac ar ardaloedd y digwyddiadau hefyd** yn ogystal ag effeithio ar amserlen S4C, gydag angen i ddod o hyd i gynnwys amgen. Rydym yn mynd i'r afael â hyn - bu S4C yn gweithio gyda'r Urdd a chwmni cynhyrchu Avanti i gefnogi **Eisteddfod T** lwyddiannus a gafodd dderbyniad da rhwng 25 Mai a 29 er enghraifft. Dyma'r darllediad digidol byw mwyaf i blant ledled y DU yn ystod y pandemig. Serch hynny, bydd bylchau sylweddol i'w llenwi dros yr haf: fel arfer, mae'r Eisteddfod Genedlaethol yn rhoi 80 awr o gynnwys gwreiddiol i ni yn ystod mis Awst, sy'n fis lle mae ein cyfraddau ail-ddarlledu yn barod ar eu huchaf.

Cefnogi'r sector

Ar y cyd ag effaith ddiwylliannol S4C, **mae S4C yn cael effaith economaidd sylweddol ar economi Cymru.** Rydym yn buddsoddi ac yn comisiynu'r rhan fwyaf o'n cynnwys traws-blatfform gan gwmnïau cynhyrchu ledled Cymru. **Mae cwmnïau cadwyn gyflenwi S4C yn chwarae rhan bwysig yn eu heconomiâu lleol a thu hwnt i'w dalgylch wrth i gynyrchiadau deithio'r wlad i ffilmio cynnwys sy'n adlewyrchu Cymru. Felly, gallai cloi'r Covid-19 gael effaith economaidd sylweddol ar draws y wlad.** Mae S4C wedi gweithio'n agos gyda'r corff diwydiant TAC (Teledwyr Annibynnol Cymru), BECTU, ac Equity i liniaru hyn. Rydym wedi cadw mewn cysylltiad agos â'r sector drwy gydol y cyfnod argyfwng, gan gynnal sesiynau rhithwir rheolaidd ar gyfer ein cwmnïau cyflenwi.

Cymerodd S4C gamau breision ddechrau mis Ebrill gyda phecyn gwerth £ 6m i gefnogi'r sector cynhyrchu yng Nghymru tra'n sicrhau cynnwys i'n cynulleidfaoedd. Roedd hyn yn cynnwys:

1) cylch comisiynu tân cyflym, gyda gwerth tua £ 5m o gynnwys newydd.

Gofynasom i'n cwmnïau feddwl yn greadigol am y modd y maent yn darparu cynnwys i ni, ac i gyflwyno rhaglenni y gellid eu darlledu cyn gynted â phosibl. Mae sawl un eisoes wedi darlledu. [Cynhaliwyd ail-rownd gomisiynu yn ddiweddar, gyda'r comisiynau llwyddiannus i'w cyhoeddi yn fuan.]

2) Mae cymorth ychwanegol wedi'i ddarparu hefyd i gwmnïau cynhyrchu. Er mwyn galluogi cwmnïau i gefnogi staff cynhyrchu, cyflwynodd S4C daliadau cyfnod ychwanegol os oedd cwmni rhwng y cyfnodau pan fyddai'n rhaid i'r cynhyrchu ddod i ben.

3) Yn ogystal, rydym hefyd wedi creu porth ar-lein sy'n cynghori ein cwmnïau cynhyrchu o bob cymorth Covid-19 sydd ar gael iddynt, sy'n cael ei ddiweddarau'n rheolaidd.

Mae cwmnïau cynhyrchu S4C wedi dangos dyfeisgarwch aruthrol wrth ymateb i alw comisiynu mis Ebrill, gyda'r bwriad o droi syniadau creadigol yn gynnwys perthnasol o safon, o fewn amserlen dynn iawn.

Mae S4C hefyd wedi cynnig slotiau hysbysebu am ddim i elusennau sy'n cynnig cymorth Covid yng Nghymru yn ogystal â chymorth ariannol i greu'r hysbysebion. Mae'r sector elusennol wedi croesawu'r fenter hon ac mae'r don gyntaf o hysbysebion yn ymddangos ar S4C ar y foment, ac yn cynrychioli ystod o elusennau ledled Cymru sy'n gwasanaethu anghenion eu cymunedau a phobl anghenus.

Gweithwyr Llawrydd

Mae gweithwyr llawrydd yn gonglfaen i'r sector sgrîn yng Nghymru ac rydym yn arbennig o bryderus am effaith cloi i lawr arnynt. Mae ein cwmnïau cynhyrchu yn ddibynnol ar eu gwasanaethau ac mae perygl gwirioneddol y byddant yn cael eu colli i'r sector, a allai arwain at oedi pan fydd y cloi yn cael ei lacio a chynrychiadau'n gallu ailgychwyn. Mae S4C wedi gweithio gyda PSMs eraill i dynnu sylw Llywodraeth y DU at bwysigrwydd cefnogi gweithwyr llawrydd i a'r angen am becynnau cymorth. Rydym hefyd wedi codi'r mater gyda Llywodraeth Cymru.

Rhwng Llywodraeth Cymru, Llywodraeth y DU a gwahanol sefydliadau elusennol, mae amrywiaeth o gymorth ar gael i'r sector a chwmnïau cynhyrchu. Serch hynny, mae'r sefyllfa o ran gweithwyr llawrydd yn dal i beri pryder i'r sector. Er enghraifft, prin yw'r gefnogaeth ar gyfer gweithwyr llawrydd TWE ar wahân i lwfans ceiswyr gwaith a chredyd cynhwysol. Mae'r rhain yn weithwyr allweddol sy'n galluogi'r sector i weithredu, gan gynnwys cynorthwyr camera, cynorthwyr gwisgoedd, longau hwyliu a rhedwyr ac ati. **Gyda lles yn fater ar lefel y DU, ond y diwydiannau creadigol yn un o gyfrifoldebau Llywodraeth Cymru, mae angen sicrhau nad yw gweithwyr llawrydd yn cael eu colli rhwng y ddwy Lywodraeth, gydag effaith hirdymor sylweddol ar y gweithlu cynhyrchu yng Nghymru.**

Cadwyni cyflenwi ac ailddechrau ffilmio

Mae S4C wedi ymrwmo i ddiogelwch y rhai sy'n gweithio ar ei chynnwys. Mae S4C a TAC (y corff ambarél ar gyfer cwmnïau annibynnol o Gymru) yn cefnogi'r [canllawiau sydd wedi eu ryddhau gan y darlledwyr](#) er mwyn ail-gychwyn ffilmio ac mae S4C yn annog cwmnïau i'w dilyn yn eu gwaith cynhyrchu o fewn y cyfyngiadau presennol.

Mae Covid-19 yn ymledu ar gyflymder gwahanol. O fewn Cymru ei hun, gallai'r gyfradd R fod yn wahanol iawn, a gallai'r gyfradd yng Ngheredigion neu Wynedd fod yn wahanol

iawn i'r raddfa yn Llundain neu Ogledd Lloegr. Rhaid peidio ag anghofio hyn pan fydd cynlluniau ôl-gloi yn cael eu creu a thrafodaethau rhwng Llywodraeth Cymru a llywodraethau'r DU yn digwydd.

Wedi'r cloi, bydd gallu cwmnïau cynhyrchu i gael yswiriant er mwyn galluogi ffilmio i ail-ddechrau yn cael effaith economaidd. Er bod y nifer fach o raglenni S4C sy'n dal i gynhyrchu wedi llwyddo hyd yn hyn i sicrhau yswiriant cyffredinol fesul achos, **ni all cwmnïau sicrhau yswiriant yn erbyn Covid-19. Mae costau yswiriant wedi codi i 0.85-1% o'r gyllideb, a'r tâl dros ben o tua £ 2.5-5k** (yn ddibynol ar risg) **i rhwng £10 a £ 40K.** Mae S4C mewn cysylltiad agos â'i chwmnïau cynhyrchu a darlledwyr eraill ynglŷn â hyn ac mae wedi tynnu sylw at y pryder gyda'r ddwy Lywodraeth. Rydym hefyd yn trafod gyda darlledwyr Celtaidd eraill sy'n wynebu'r un heriau.

Pe bai'r rheol dwy fetr yn parhau, mae'n bwysig nodi bod cwmnïau cynhyrchu eisoes yn mynd mor bell ag sy'n bosibl o fewn y rheolau hyn (er enghraifft gyda **Heno/Prynhawn Da**, ein rhaglennu newyddion a materion cyfoes, a sioeau rig sefydlog fel **Syrjeri Amlwch**).

Drama

Er bod rhaglenni eisoes yn cael eu cynhyrchu'n ddiogel mewn rhai genres, gwyddom y **bydd drama** (gyda thimau cynhyrchu mwy) yn wynebu un o'r heriau mwyaf wrth aildechrau cynhyrchu o dan bellter corfforol. Bydd y **costau'n cynyddu'n ddi-os.** Er y codwyd roi cast a chriw dramâu mewn **cwarantîn** fel ateb posibl, byddai gan hyn oblygiadau sylweddol o ran cost a goblygiadau ymarferol eraill. **Nid yw'n ddewis realistig ar gyfer operâu sebon parhaus, a chydag S4C eisoes yn gweithredu tariffau drama is na chomisiynwyr eraill, nid yw'n debygol o fod yn opsiwn ymarferol i'n cynrychiadau ni.**

Fel y soniwyd uchod, **bydd y gallu i sicrhau yswiriant yn hollbwysig wrth aildechrau cynrychiadau,** a dyma **un o'r heriau mwyaf sy'n wynebu cynrychiadau drama. Mae'r genre yn cynrychioli buddsoddiad sylweddol ac** mae'r anallu i gael yswiriant cynhyrchu ar gyfer risgiau sy'n gysylltiedig â Covid yn golygu **efallai na fydd darlledwyr a chynhyrchwyr yn gallu cymryd y risg o gynhyrchu drama nes dod o hyd i ateb i'r mater hwn. Bydd hyn nid yn unig yn cael effaith economaidd sylweddol ar y sector yng Nghymru ond bydd hefyd yn cael effaith ddiwylliannol sylweddol gan gynnwys ar y gynulleidfa hefyd os na fydd unrhyw ddrama Gymraeg yn cael ei chynhyrchu.**

I fynd i'r afael â'r heriau ychwanegol wrth aildechrau cynhyrchu drama, mae S4C wedi sefydlu fforwm drama newydd rheolaidd gyda chynrychiolwyr o'r cwmnïau sy'n cynhyrchu drama inni i edrych ar sut y gellir aildechrau cynhyrchu drama yng Nghymru.

Mae pryder hefyd y bydd y cynrychiadau sy'n cael eu haildrefnu yn arwain at **brinder staff** (e.e. pe byddai cynhyrchiad gohiriedig o Fawrth 2020 yn aildechrau ffilmio ym mis Hydref 2020 ar yr un pryd â chynhyrchiad sydd eisoes wedi'i amserlennu ar gyfer yr Hydref hefyd yn dechrau ffilmio, ni fydd talent neu staff a fyddai wedi gweithio ar y ddau gynhyrchiad yn gallu gwneud hynny.) **Gallai hyn arwain at gwmnïau'n cystadlu gyda'i gilydd er mwyn sicrhau gweithlu cynhyrchu.** Nid yn unig y gallai hyn ddigwydd rhwng y cwmnïau cartref, ond hefyd gyda chynrychiadau drama o'r radd flaenaf yn dod i Gymru i ffilmio a chystadlu neu'n effeithio ar gynrychiadau presennol sy'n gweithredu i gyllidebau is.

Chwaraeon

Mae chwaraeon yn rhan greiddiol o ddarpariaeth S4C ac yn bwysig er mwyn cyrraedd cynulleidfa eang. Ar hyn o bryd, mae S4C fel PSMs eraill yn ymchwilio i'r archifau i roi cyfle arall i wylwyr fwynhau eiliadau bythgofiadwy o orffennol chwaraeon cyfoethog Cymru, er bod hyn yn defnyddio adnoddau'n ddwys. Gyda'r tymor chwaraeon yn dod i stop oherwydd pandemig COVID-19, collodd S4C dros 170 awr o gynnwys o amserlenni fis Mawrth – mis Awst. Rydym wedi comisiynu sawl rhaglen i'w dangos dros yr wythnosau nesaf, gan gynnwys lluo o gemau rygbi a phêl-droed clasurol, rhaglenni dogfen a chyfresi chwaraeon sy'n edrych ar y datblygiadau diweddaraf ym maes chwaraeon. Rydym hefyd wedi cael yr hawliau ar gyfer cynnwys gwbl newydd e.e. cystadleuaeth Rygbi Aotearoa, ac yn cynnig ffordd newydd o fwynhau seiclo gyda rhaglenni am enillydd Tour de France Geraint Thomas, Luke Rowe a rhai o feicwyr mwyaf enwog y byd yn cystadlu ar gwrs Zwift.

Credwn fod chwaraeon yn weithgaredd y gellid o bosibl ei ailgychwyn a'i ffilmio gyda'r lefelau cywir o reolaethau ar waith. Yn amlwg, yr ydym yn sôn am chwaraeon a chwaraewyd y tu ôl i ddrysau caeedig heb gefnogwyr yn bresennol, ac o'r herwydd gellid rheoli'r risg yn unol â hynny. Byddai nid yn unig yn helpu PSMs i lenwi eu hamserlenni, ond byddai hefyd yn cael effaith uchel ar les cymdeithasol a seicolegol o ystyried y rôl sylweddol y mae chwaraeon yn ei chwarae ym mywydau pobl. Mae trafodaethau ar y gweill i sicrhau bod S4C yn gallu darlledu chwaraeon yn ddiogel cyn gynted â phosib.

Cyd-destun Ehangach

Wrth ystyried cynnwys S4C a'i hamserlen (a chostau hynny), mae'n rhaid i ni fod yn realistig o ran y graddau y bydd cynyrchiadau yn gallu llenwi bylchau yn yr amserlen dros y misoedd i ddod. Er bod pobl yn barod i dderbyn rhywfaint o gynnwys wedi'i ffilmio drwy Zoom, Skype neu ar ffôn symudol ar hyn o bryd, byddant yn llai parod i dderbyn pan fydd y cyfyngiadau'n dod i ben. Mae risg y bydd y gynulleidfa'n blino os oes gormod o sioeau 'Zoom.' Felly mae angen sicrhau cydbwysedd gofalus wrth gomisiynu cynnwys a allai ddyddio yn gyflym pan gaiff y cyfyngiadau eu lleddfu. Mae hefyd her o ran amser cyn-gynhyrchu o ran cynyrchiadau gyda gwrthdaro posibl ac effaith ar argaeledd a chostau talent a chriw pan all ffilmio aildddechrau.

Ystyriaeth arall rydym yn ei wynebu o ran isafswm o 10 awr yr wythnos o gynnwys Mae S4C yn ei dderbyn gan y BBC o dan statud. Gan nad yw **Pobol y Cwm** yn ffilmio, yr Eisteddfod Genedlaethol ddim yn cael ei chynnal yn ei fformat arferol, a gyda chwaraeon chwaith heb fod yn cael eu darlledu, mae materion yn codi ynghylch y ddarpariaeth hon a allai gael effaith sylweddol ar S4C a'r sector ehangach yng Nghymru.

Llywodraeth y Du a Llywodraeth Cymru

Mae S4C yn atebol i'r DCMS. Mae S4C hefyd yn gweithio gyda Llywodraeth Cymru, yn arbennig felly ers yr adolygiad annibynnol 2018 ar gyfer DCMS a argymhellodd y dylid gweithio mewn partneriaeth i gefnogi'r targed o filiwn o siaradwyr Cymraeg erbyn 2050. Mae ganddi berthynas dda gyda'r ddwy Lywodraeth. Ers cloi, mae S4C wedi bod mewn cysylltiad rheolaidd gyda'r DCMS a Llywodraeth Cymru gan gynnwys yr endid newydd Cymru Greadigol gyda'r Prif Weithredwr Owen Evans yn cymryd rhan mewn galwadau wythnosol.

Camau Nesaf ac Ystyriaethau Pellach

Erbyn hyn mae gan S4C strwythur gweithredu Sefydlog ond mae angen iddi baratoi ar gyfer beth bynnag mae llacio'r trefniadau cloi i lawr yn ei wneud. Ein blaenoriaeth yw diogelwch a lles staff, gan sicrhau y gall ein cynnwys barhau i gael ei ddarlledu o Gaerdydd, a diogelwch a hyfywedd ehangach y sector cynhyrchu. Bydd pencadlys Caerfyrddin a swyddfeydd Caernarfon yn parhau ar gau am nawr a chefnogir staff i weithio o gartref. Rydym yn datblygu cynlluniau i ailddechrau gweithio yn y swyddfeydd hyn mewn modd diogel dan ofynion pellhau corfforol. Mae'n bosibl y bydd costau ychwanegol yn gysylltiedig â PPE a sicrhau diogelwch staff.

Mae S4C am ganiatáu mwy o gynhyrchu gwreiddiol mewn ffordd ddiogel ond nid ar draul diogelwch cynhyrchwyr neu'r cyhoedd. Mae cynhyrchwyr S4C wedi dod o hyd i ffyrdd arloesol o greu teledu ers dechrau'r cloi ac rydyn ni'n gobeithio y gall hyn barhau os ydyn ni'n gweithio gyda'n gilydd. Ymhlith yr heriau sy'n wynebu ein cwmnïau cynhyrchu mae'r drefn ymbellhau cymdeithasol bresennol, teithio ac aros dros nos er mwyn ffilmio ar leoliad, a dehongliad Awdurdodau Lleol o'r canllawiau presennol. Mae S4C yn gweithio gyda Llywodraeth Cymru i sicrhau y bydd canllawiau Covid-19 y diwydiannau creadigol yn adlewyrchu natur y sector yng Nghymru ac yn galluogi cwmnïau i gynhyrchu cynnwys yn ddiogel ar draws pob Awdurdod Lleol.

Ym mis Mai roedd S4C i fod i symud ei gweithgareddau darlledu technegol i adeilad newydd Sgwâr Canolog y BBC yng Nghaerdydd. Fodd bynnag, o ganlyniad i COVID-19, bu'n rhaid i BBC Cymru Wales oedi'r gwaith yn Sgwâr Canolog a symud ei staff allweddol yn ôl i'w chanolfan ddarlledu bresennol er mwyn cadw ei gwasanaethau darlledu craidd ar yr awr. Roedd S4C yn cefnogi hyn o gofio'r angen i ganolbwyntio ar wasanaethau darlledu craidd. Mae'r prosiect cyd-leoli bellach wedi ailddechrau ac rydym yn gweithio ar amserlen ddiwygiedig. Yn y cyfamser, rydym wedi tynnu sylw DCMS at y ffaith fod y prosiect wedi ei ohirio gydag oedi o ran yr arbedion disgwylidig o ganlyniad.

Mehafin 16 2020

Am fanylion pellach, cysylltwch â catrin.hughes.roberts@s4c.cymru

Paul Keenan

Llywydd Sain, Bauer Media

paul.keenan@bauermedia.co.uk

Dyddiad | Date: 15 Mehefin 2020

Pwnc | Subject: **Sain Abertawe**

Annwyl Paul,

Mae wedi dod i sylw'r Pwyllgor Diwylliant, y Gymraeg a Chyfathrebu y bydd Sain Abertawe, o fis Medi ymlaen, yn cael ei ail-frandio fel Greatest Hits Radio ac o ganlyniad y bydd rhaglenni rhwydwaith yn disodli llawer o'r cynnwys lleol.

Cynhaliodd y Pwyllgor ymchwiliad i radio yng Nghymru yn ystod 2018 a chyhoeddodd ei adroddiad ym mis Rhagfyr y flwyddyn honno. Yn yr adroddiad hwnnw gwnaethom fynegi pryder, o gofio mai cyfyngedig yw'r gystadleuaeth yn y diwydiant radio masnachol yng Nghymru, y gallai cwmnïau leihau a chanoli cynnwys lleol fel cyfle i arbed costau: ar draul colli cynnwys lleol, unigryw. I atal hyn, dylai'r Adran Ddigidol, Diwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon (DCMS) ystyried cyflwyno gofyniad rheoleiddiol i orsafoedd radio masnachol yng Nghymru adrodd ar newyddion penodol Gymreig, yn ogystal â newyddion lleol a newyddion y DU fel rhan o'i diwygiadau ar gyfer radio masnachol.

Rydym yn pryderu y gallai effaith penderfyniad Bauer Media i ail-frandio Sain Abertawe arwain at golli'r ddarpariaeth leol a ragwelwyd gennym yn ein hadroddiad. Byddai hyn nid yn unig yn effeithio ar bobl Abertawe ond hefyd ar ddyfodol gorsafoedd radio lleol yng Nghymru. Sain Abertawe yw un o'r gorsafoedd radio lleol hynaf yn y DU ac mae'n chwarae rhan bwysig ym mywyd diwylliannol a chymdeithasol Abertawe. Mae'n hanfodol bod darpariaeth newyddion a gwybodaeth leol, yn ogystal â phenodol Gymreig, yn cael ei chynnal. Mae diffyg cynyddol yn narpariaeth newyddion lleol yng Nghymru a byddai canoli cynnwys a darparu rhaglenni rhwydwaith ond yn gwaethygu'r broblem hon.

Mae gwrandawyr yr orsaf sy'n awyddus i gadw ei hamrywiaeth o raglenni, ynghyd â'i ffocws ar faterion lleol, wedi cysylltu â'r Pwyllgor. A allwch roi rhagor o fanylion inni am yr ymarfer ail-frandio arfaethedig, gan gynnwys:

Senedd Cymru

Bae Caerdydd, Caerdydd, CF99 1SN

 SeneddDGCh@senedd.cymru

 0300 200 6565

Welsh Parliament

Cardiff Bay, Cardiff, CF99 1SN

 SeneddCWLC@senedd.wales

 0300 200 6565

- a fydd yr orsaf yn cynhyrchu o leiaf 10 awr o raglenni Cymreig yr wythnos? Os felly, a ellir ystyried hwn yn isafswm o oriau a all gynyddu, yn hytrach nag uchafswm o oriau? A allwch roi syniad pryd y bydd y rhaglenni hyn yn cael eu darlledu? Mae gwrandawyr yn pryderu y gallai allbwn Cymreig gael ei wneud yn ymylol drwy gael ei ddarlledu yn hwyr yn y nos; ac
- Rydym yn deall bod Bauer yn cynnig cael rhaglen ranbarthol yn y prynhawn yn ystod yr wythnos nad yw ar y rhwydwaith. A allwch gadarnhau a fydd Abertawe yn rhan o ranbarth sy'n cynnwys Cymru a De-orllewin Lloegr? Os felly, a fydd gwrandawyr yn Abertawe yn clywed rhaglen ar amser gyrru i'r gwaith a gyrru adref sy'n cael ei chynhyrchu yn Lloegr?

Mae gan Sain Abertawe lawer o wrandawyr ffyddlon sy'n gwerthfawrogi rôl yr orsaf o ran cydlyniant cymunedol a hyrwyddo achosion lleol. Dangoswyd pwysigrwydd darlledu lleol wrth ddarparu gwybodaeth a chefnogaeth yn ystod cyfnod y pandemig presennol.

Felly gofynnwn ichi ailystyried y penderfyniad i ail-frandio Sain Abertawe. Ein dealltwriaeth ni yw na fydd rhai o'ch gorsafoedd radio lleol yn cael eu hail-frandio, felly byddem yn eich annog i beidio â thrin Sain Abertawe yn wahanol.

Er mwyn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r bobl hynny sydd wedi cysylltu â ni, byddwn yn ddiolchgar pe gallech anfon ymateb i'm llythyr cyn gynted ag y bo modd.

Yn gywir,

Helen Mary Jones AS

Cadeirydd Pwyllgor Diwylliant, y Gymraeg a Chyfathrebu

Croesewir gohebiaeth yn Gymraeg neu'n Saesneg / We welcome correspondence in Welsh or English.

Helen Mary Jones MS,
Chair of the Culture, Welsh Language and Communications Committee,
Welsh Parliament
Cardiff Bay
CF99 1SN

16th June 2020

Dear Helen Mary Jones MS,

Thank you for your letter regarding the future of Swansea Sound.

I completely understand your concerns, the importance of retaining programming made in Wales and the loyalty of the station's listeners, so I hope that the news we have announced yesterday will reassure you of our intentions.

While it is true that we plan to rebrand Swansea Sound as Greatest Hits Radio in September, we will continue to produce weekday daytime programming in Swansea and all of the station's existing daytime much-loved presenters will continue to broadcast their shows. They will be joined by well-known local presenter Badger (real name Andy Miles) who will present a new evening show, replacing a show previously produced in England. This will increase the total daytime output of local programming from Swansea to eighteen hours a day on weekdays by September, as well as local output at weekends.

The station will also honour all of its Welsh language programming commitments and will continue to provide the local news, traffic and travel information service that listeners in the area rely upon and to champion local causes.

One of the reasons for the rebrand is that from 1st September the station will expand its existing DAB coverage of Swansea to South East Wales (including Cardiff and Newport), bringing this area an additional source of news from and about Wales as well as Welsh language programming not currently available from commercial radio in the area. The Swansea Sound name would no longer be appropriate given this wider coverage. The station will of course continue to be available on AM in the Swansea area and online across Wales and the rest of the UK, available through Bauer's app which gives access to all of our stations.

We look forward to providing this enhanced service to listeners across South Wales.

Yours sincerely,

Paul Keenan, President,
Bauer Media Audio